

Traficomin hankeavustusten hankekortti

Hankekortti julkaistaan valtionavustusten verkkosivuilla.

Matkapuhelindatan hyödyntäminen vapaa-ajan liikkumisen ohjauksessa 13.3.2025

Avustuksen saaja	Porin kaupunki	
Osallistujat	Porin kaupunki ja Ramboll Oy (ostopalvelu)	
Aikataulu	1.2.2024	28.2.2025
Hankkeen tavoite ja sisältö, kohderyhmä	Hankkeessa etsitään operaattorin matkapuhelinliikkumisdatan avulla yhteysvälit, joissa liikutaan paljon. Näiden yhteysvälien kokonaisliikkumista verrataan joukkoliikenteen lippujärjestelmästä saatavaan matkamäärätietoon. Tietojen avulla voidaan yhteensovittaa julkisten palveluiden aukioloaikoja ja joukkoliikenteen vuorotarjontaa hiljaisen kysynnän ajankohtina arki-iltoina ja viikonloppuisin. Lisäksi matkustuskäyttäytymisestä kerättävän tiedon avulla voidaan suunnitella liikkumisen ohjauksen toimenpiteitä sekä markkinointiviestintää, jotta joukkoliikenteen käyttö vapaa-ajan matkoihin kasvaisi. Datan muodostaminen ja käsittely 2-4 / 2024 Havaintojen arviointi ja toimenpiteiden suunnittelu 4-5 / 2024 Sidosryhmätyöskentely tulosten jalkauttamiseksi 5-6 / 2024 Seuranta ja muutokset 6-9 / 2024 Vaikutusten ja toimintamallin monistettavuuden arviointi 9 / 2024 Raportointi 10 / 2024 Raportin tulosten jalkauttaminen 1-2/2025 Kohderyhmänä Porin julkisten vapaa-ajan palveluiden käyttäjät, jotka asuvat joukkoliikennekäytävien varrella ja eivät vielä käytä joukkoliikennettä vapaa-ajan matkoilla	
Ennakoitu tulos	Hankkeen aikana syntyy dataan perustuvaa tietoa porilaisten vapaa-ajan liikkumisesta ja miten vapaa-ajan matkoja voidaan ohjata joukkoliikenteeseen. Lisäksi tuloksista syntyy tietoa miten julkiset vapaa-ajan palvelujen yleisövuorot ja aukioloajat voidaan yhteensovittaa porilaisten liikkumisajankohtiin sekä joukkoliikenteen reittien ja vuorotarjontaan.	
Lisätietoja hankkeesta	Merika Lanne, joukkoliikennepäällikkö Porin kaupunki	

Hankkeen päättyessä täydennetään:

Tulokset	Linkki tutkimuksen raporttiin Porin joukkoliikenteen verkkosivuilla: https://pjl.pori.fi/liikkumisen-ohjauksen-hanke-2024/
-----------------	--

Miten tavoitteet toteutuivat?	Tutkimuksessa tunnistettiin vilkkaimmat yhteysvälit ja ajankohdat. Tutkimuksessa havaittiin uusia ennalta tunnistamattomia yhteyksiä kaupallisten palvelujen ja asuinalueiden välillä. Löydettiin tutkimusmenetelmälle vaikeat ulkoilualueet, joista menetelmä ei saanut kerätty tietoa. Saapumistapoja on hyödyllistä tutkia lisää erilaisella paikannukseen perustuvalla menetelmällä, jota pitää edelleen etsiä ja kehittää. Tutkimuksesta saatiin merkittävä hyöty lähitulevaisuudessa tehtävää päätöksentekoa varten, ja tietopohjaa tuleville kestävien kulkumuotojen suosiota kasvattaville markkinointitoimenpiteille.
Arvio hankkeen vaikutuksista	Tutkimuksen tulokset kaupunkilaisten liikkumisesta vaikuttavat kaupungin vapaa-ajan kohteiden aukioloaikojen suunnitteluun ja joukkoliikenteen reittien ja vuorojen tarjontaan iltaisin ja viikonloppuisin. Tuloksista löytyi tukea eri asuinalueiden palvelutasopäätöksille ja suosituksia viikonloppujen liikennöintiajaksi. Kaupallisten palvelujen asiakasvirtoja tunnistettiin ja tuloksilla voidaan toteuttaa täsmällisemmin ohjattua joukkoliikenteen vuorotarjontaa asuinalueilta palveluihin. Kestävien kulkumuotojen tukeminen paremmalla kevyen liikenteen väylästä kunnossapitoa sai myös lisää tietopohjaa, koska datasta tunnistettiin matkavirtojen määrät tunneittain eri viikonpäivinä. Tietoisuutta vapaa-ajan kohteiden saavutettavuudesta joukkoliikenteellä voidaan jatkossa parantaa lisäämällä pysäkkiaikataulutiedotusta infonäytöille ja pysäkeille, ja kohdentamalla ulkomarkkinointia kohteiden läheisyyteen.
Mitä opittiin? Mitä kannattaisi tehdä toisin?	Tutkimuskysymyksen tarkka muotoilu ja datan rajaaminen on tärkeä tehdä heti työn alussa ja huolellisesti, jotta tulokset kertovat halutuista asioista. Tässä tutkimuksessa todettiin, että menetelmä ei sovi laajojen ulkoilualueiden tutkimiseen, koska liikkumisdata ei tunnista poikkeuksellisia hetkittäisiä suuria kävijämääriä vaan ennemmin etsii toistuvia säännönmukaisuuksia. Data toimi parhaiten säännöllisten matkojen tutkimiseen rakennetussa ympäristössä.